

EEN STERK VERHAAL: EEN HERSTELBEVORDERENDE NARRATIEVE INTERVENTIE

'Een Sterk Verhaal' is een narratieve (groeps)interventie die mensen met psychische problematiek de mogelijkheid biedt om te werken aan persoonlijk herstel. Centraal staat een vervolg geven aan het eigen leven na een of meer ingrijpende gebeurtenissen. Aan de hand van een werkboek met concrete autobiografische schrijfp opdrachten schrijven deelnemers in 12 sessies over hun leven in de vorm van een drieluik. Ze richten hun blik (1) op het verleden, (2) op een belangrijk kantel- of keerpunt in hun leven waarin ze zelf de regie namen en (3) op het heden en hun toekomst. De geschreven verhalen worden tijdens de sessies onderling gedeeld waarna de deelnemers ze in een digitaal boekformat kunnen zetten, eventueel met het opnemen van beeldmateriaal zoals foto's. De interventie resulteert in een gedrukt persoonlijk levensboek dat deelnemers bij de laatste sessie in ontvangst nemen.

DE ACHTERGROND

Bron: Een Sterk Verhaal komt voort uit een praktische vraag naar het gebruik van levensverhalen voor herstel. De interventie is ontwikkeld in een unieke samenwerking tussen onderzoek (StoryLab Universiteit Twente), klinische praktijk (Top-GGZ Scelta GGNet), biografische werkpraktijk (de LevensStudio) en ervaringsdeskundigheid (Herstel Centrum GGNet) met subsidie van ZonMw.

Opzet: Een Sterk Verhaal is een helder beschreven interventie, ontwikkeld samen met behandelaars en cliënten in de geestelijke gezondheidszorg. De interventie is verder verbeterd op basis van ervaringen in de praktijk. Deelnemers werken aan de hand van een gestructureerd werkboek en kunnen hun verhalen in een digitaal boekformat verzamelen en laten drukken.

Evidentie: Een Sterk Verhaal is gebaseerd op wetenschappelijke evidentie voor de relatie van narratieve identiteit met geestelijke gezondheid en welbevinden. De interventie is haalbaar en effectief gebleken in de derdelijnszorg voor mensen met persoonlijkheidsstoornissen. De relevante werkzame mechanismen van narratieve identiteit komen duidelijk terug in de levensboeken.

Context: Een Sterk Verhaal heeft een vaste structuur die is aan te passen naar nieuwe contexten. De interventie is zowel in een groep als individueel toegepast. Er kan gevarieerd worden in aantal deelnemers, aantal begeleiders, aantal bijeenkomsten, de hoeveelheid steun bij het schrijven en specifieke thema's voor de doelgroep.

Waardering: Stakeholders zijn unaniem enthousiast over het doel, de doelgroep en de opzet van de interventie. Behandelaars beoordelen zowel de kenmerken van de interventie als de aansluiting bij cliënten zeer goed. Deelnemers zijn zeer tevreden over de interventie en herkennen de helpende aspecten van de interventie goed.

BEGELEIDERS

Begeleiders: Een Sterk Verhaal is – afhankelijk van de doelgroep – uitgevoerd door verschillende beroepsgroepen, zoals psycholoog, sociotherapeut, ervaringsdeskundige en biografisch coach. Stakeholders vinden de volgende aspecten van begeleiding noodzakelijk: intrinsieke motivatie; ervaring met de doelgroep; een veilige omgeving bieden, waarin deelnemers zich gehoord en gezien voelen; goede vaardigheden in groepswork voor de groepsinterventie; specialistische, psychotherapeutische kennis bij zwaardere problematiek.

Training: Begeleiders met de juiste achtergrond kunnen de interventie goed leren in een eendaagse training. Deelnemers waarderen de training zeer goed.

Ondersteuning: Er is een duidelijk geschreven handleiding voor behandelaars. Getrainde behandelaars krijgen een starterspakket met materialen om de interventie te kunnen geven en onderzoeken. Ze sluiten aan bij een LinkedIn netwerk, dat hen mogelijkheden biedt voor intervisie.

Waardering: Behandelaars zijn enthousiast over de aansluiting bij hun beroepspraktijk. Behandelaars die de interventie uitvoeren zijn zeer tevreden.

NATIONAAL IMPLEMENTATIEPLAN

DE BREDERE CONTEXT

Capaciteitsvraagstuk: Stakeholders geven aan dat Een Sterk Verhaal bij kan dragen aan de financiële en personele schaarste in de GGZ door de gestructureerde, groepsgerichte opzet, door de inzet van verschillende beroepsgroepen en door het versterken van hun werkmotivatie.

Veranderend zorglandschap: Stakeholders geven aan dat Een Sterk Verhaal aansluit bij beleidsontwikkelingen in de GGZ, met name aandacht voor eigen regie, positieve gezondheid, bevordering zelfherstellend vermogen?, herstel en transdiagnostische factoren. Daarnaast past de interventie in de tendens naar samenwerking tussen beroepsgroepen en samenwerking in een breder netwerk tussen GGZ en sociaal domein.

Waardering: Stakeholders zien met name bevorderende factoren en kansen in de bredere context. Ook behandelaars zien duidelijk de aansluiting bij de bredere context.

ORGANISATIES

Missie: Stakeholders geven aan dat de interventie goed past bij beleid van organisaties in de GGZ. De interventie kan daarom geïntroduceerd worden als onderdeel van lopende ontwikkelingen in plaats van als weer iets nieuws.

Context: Een Sterk Verhaal is ontwikkeld in de derdelijnszorg voor mensen met persoonlijkheidsstoornissen, maar is breder toepasbaar. De interventie wordt ook gegeven binnen de context van specialistische ggz, herstelacademie, psychotherapiepraktijk, en biografische praktijk, huisartsencoöperaties. Er is aansluiting bij specifieke werkwijzen als de Guideline-Informed Treatment for Personality Disorders (GITPD) en het verkennend gesprek binnen herstel- en regiecentra. De interventie kan in een breder behandelprogramma, maar ook stand alone gebruikt worden.

Samenwerking: Goede afspraken over rollen en verantwoordelijkheden tussen directie, bedrijfsvoering, management, begeleiders en cliënten zijn van belang om de implementatie te laten slagen. Een ambassadeur voor de interventie kan verantwoordelijkheid nemen voor de invoering van de interventie.

Uitproberen: Er is onderzoeksmateriaal dat gebruikt kan worden om een pilot uit te voeren vooraleer een beslissing te nemen om de interventie definitief op te nemen in een behandelprogramma.

Kosten: Stakeholders geven aan dat de opzet van de interventie bijdraagt aan financierbaarheid en implementeerbaarheid. Er zijn kosten voor deelnemersboeken, voor gedrukte levensboeken van deelnemers, voor het volgen van de train-de-trainer en voor het geven van begeleiding.

Waardering: Stakeholders zien met name bevorderende factoren en kansen voor de interventie binnen organisaties. Ook behandelaars zien goede aansluiting bij de organisatie.

NATIONAAL IMPLEMENTATIE PROCES

- Eigenaarschap ligt bij Scelta-GGNet, Story Lab-Universiteit Twente en de LevensStudio.
- Er is een klankbordgroep met stakeholders voor verdere implementatie.
- Boom Uitgevers gaat het hulpboek?, de handleiding voor begeleiders en een digitaal format voor het maken van een levensboek uitgeven.
- De train-de-trainer wordt twee keer per jaar structureel aangeboden in samenwerking met het Radboud Centrum voor Sociale Wetenschappen
- Er is een website waar alle informatie en materialen verzameld worden.
- Er is een white paper die de toepassing in de specialistische GGZ beschrijft en een white paper voor de toepassing in de eerste lijn.
- Er is een opzet voor multiple baseline single case designs en kwalitatieve evaluatie voor onderzoek naar de effectiviteit van de interventie.
- De interventie is opgenomen in het curriculum van de Masterspecialisatie Positive Clinical Psychology and Technology (Universiteit Twente)
- De interventie wordt opgenomen in de GGZ-standaarden voor de behandeling persoonlijkheidsstoornissen.
- Er worden wetenschappelijke en professionele publicaties geschreven over Een Sterk Verhaal.
- Een Sterk Verhaal wordt bekend gemaakt via lezingen, workshops en webinars op congressen en symposia.
- Er worden fondsen gezocht voor doelmatigheidsonderzoek om financiering beter mogelijk te maken.
- Mogelijke toepassingen in nieuwe contexten worden verkend, zoals forensische zorg, verslavingszorg, POH-GGZ en sociaal domein.
- Er wordt gewerkt aan verdere ontwikkeling als best practice, zoals in passende zorg.